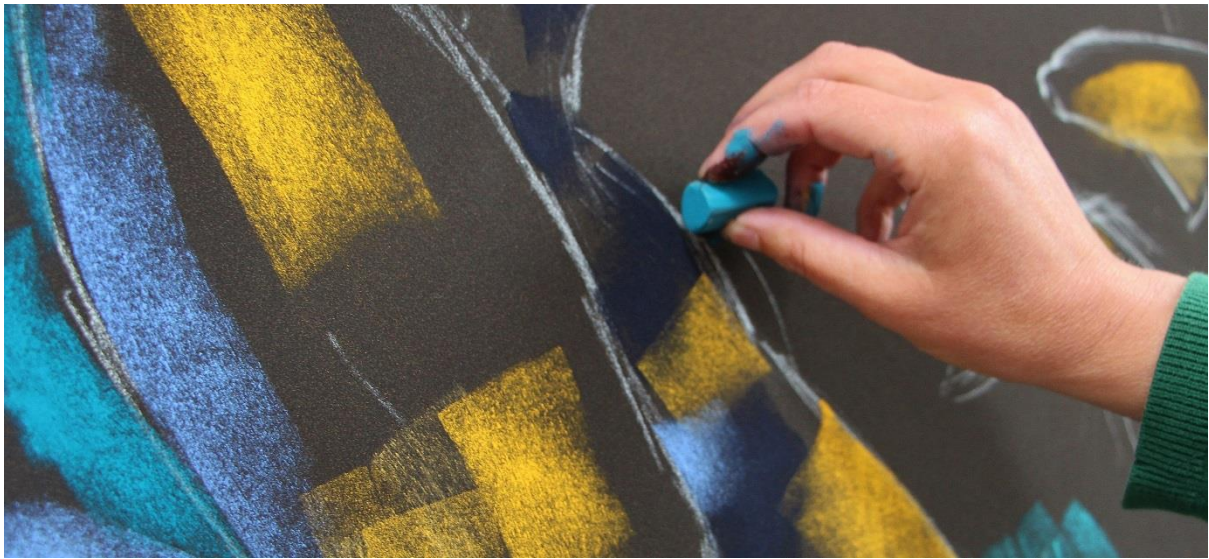

Instructief

Onder het oppervlak

We weten dat dolfijnen met elkaar communiceren, net zoals walvissen. Maar zouden alle vissen met elkaar spreken? Ik vermoed van wel. Waarom zouden alleen waterzoogdieren met elkaar spreken en vissen niet? Ik stel mij voor hoe onder water prachtige concerten klinken van vissengeluiden wanneer hele scholen voorbij zwemmen. Alleen wij mensen kunnen het niet horen. En daarom denken we te weten dat ze stil zijn. Dat het leven onder water vooral een stille wereld is.

TEKST EN BEELD: LOES BOTMAN

1. Schets van de stilte

Het is bijna ondoenlijk om langs de waterkant van een vijver te gaan zitten en de langs zwemmende vissen te tekenen. Daarom fietste ik naar een koi-kweker en mocht daar wat foto's maken. Maar zelfs dat was een behoorlijke opgave om ze scherp te krijgen. Ach, met twee vage foto's gaat het ook. Immers de foto's zijn aanleiding voor een schetstekening.

2. Het donkere zwijgen

Op donker papier werken, in dit geval een donkerbruin van Canson Mi Teintes Touch, is toch iets heel anders dan op wit papier tekenen. Direct reageren de kleuren anders. En het is echt een heerlijkheid om de kleuren te laten knallen op het donkere papier. Ik werk zo'n eerste laag vooral met de platte kant van de krijtjes, immers het is nog een zoektocht. Het mag nog steeds in grote lijnen ontstaan. Zoekend welke kleur ik waar wil hebben. Bewust hou ik het felle rood nog wat achter. Juist omdat het zo'n heerlijke verleidelijke kleur is. Maar ook is rood een aandachtstrekker, daarom mag de 'verleiding' nog even niet op het toneel verschijnen.

3. De lippen gesloten

Ja, nu duidelijk is waar de achtergrond licht moet zijn en waar donker, mag het oranje gaan spetteren. Met Oranje als onderlaag zal het rood dat erover komt nóg krachtiger gaan stralen.

4 Weinig beweging

De oorspronkelijke betekenis van 'stil' is 'vast, onbeweeglijk'. Zo gaat het ook in het ontstaan van deze tekening. De grote bewegingen met het platte krijtje verstillen zich steeds meer in de beweging. Omdat in deze tekening de achtergrond zo eenvoudig mogelijk wordt gehouden, teken ik die eerst in, waarbij ook de contouren van de vissen hier en daar gecorrigeerd worden. Als een vis die en fuik binnenzwemt, kan je steeds meer naar het detail toe werken.

5 Stil spreken

Eigenlijk heb ik nog wat oranje, rood en wit toegevoegd. Waarbij de details veel meer van belang zijn dan in het beginstadium van de tekening. De details zijn ook overwegend getekend met de vlakke kant van het krijtje. Om vorm in de prachtige vissenlijven te krijgen is het handig om te kijken waar het licht zich bevindt en waar de schaduw. Omdat het een eigen creatie is en ik niet

exact de foto wil natekenen, neem ik de vrijheid om de schaduwpartijen iets donkerder aan te zetten dan het in werkelijkheid is. Neemt u vooral de vrijheid en maak tekeningen waar u blij van wordt!

Loes Botman, Koikarpers, pastel, 53x67 cm.

Deze tekening is in het echt te zien op de grote jubileumtentoonstelling van Loes Botman op 14 oktober 2018. Om 15:00 uur is de opening. U bent van harte welkom.

www.loesbotman.nl

Pastelkleuren op zwart en wit papier.

Kleuren hebben een heel andere verschijningsvorm op een witte of zwarte ondergrond.

Op de foto is het lastig te zien. Probeert u het vooral zelf eens uit. Wat op de foto bijna niet zichtbaar is, is dat de donkere pastelkleuren op zwart lichter zijn dan het papier. De ene kleur lijkt lichter op zwart papier dan op wit papier, terwijl een andere kleur juist meer straalt op wit dan op zwart papier. Op zwart papier kun je bijna uitsluitend van donker naar licht werken. Terwijl op wit papier veel meer gespeeld kan worden van donker naar licht en van licht naar donker. Donker papier laat dat minder toe omdat op een gegeven moment het papier verzadigd is. Als je dan nog donkere kleuren over lichte kleuren wilt zetten en vervolgens daarover weer lichte kleuren gaat dat bijna niet meer.

Kleuren willen elkaar ontmoeten, willen met elkaar in gesprek. Vrees niet om ze over elkaar te zetten.

MATERIAAL:

Papier: Mi teintes Touch van Canson, Rembrandt pastelpapier

Pastel : Diverse soorten pastelkrijt